

טיב הקהילה

ב"ד

לך לך
י' מרחשון תשפ"ד

המסע לפרויקט אופק ירושלים

זמן הדלקת הנרות ומצ"ש

הרה"נ	5:19
מוצ"ש	7:31
ר"ת	7:10

סוף זמן קריאת שמע ותפילה

סוק"ש א'	8:52	סוק"ת א'	10:02
סוק"ש ב'	9:37	סוק"ת ב'	10:33

המסע לפרויקט אופק ירושלים

גיליון מס':

699

יו"ל ע"י קהילת שבתי בבית ד'

בנשיאות פורנו ורבנו הרה"צ

רבי גמליאל הכהן רבינוביץ שליט"א

טיב הפרשה

ולפעמים יזכה לבסוף להיווכח לאיזה טובה היתה צרתו סיבה. כדברים האלו השמיע אברהם אל שרה אשתו, וכדי להבין האין ניכרים הדברים מדבריו, עלינו לעיין בתוכנם ולדורשם, הנה הכתוב (פסוק יא) מספר שכאשר הקריב אברהם לבוא מצרימה, אמר לשרה: 'הנה נא ידעתי כי אשה יפת מראה את' ורצה לומר, שכתוצאה מכך הנהג בצרה, שמא יהללו אותך אל פרעה, ויבקש אותנו ורשע לשמא אותך ר"ל, ומלבד מה שהנהג בצרה גם אני בצרה, שכן אחר שיתאוו בך יבקשו עלילה להרוג אותי, בידעם שאני מצד היותי בעליך, לא אניחם מלבצע זממם, ולכן אבקש רק ראה נא להציל אותי מידיהם המגואלות, ואמרי נא אחותי את' ובכך תטיב לי מאוד, כי אז ייטב לי בעבורך' ופירש: 'יתנו לי מתנות, וגם אזכה ליוחיתה נפשי בגללך'.

התחזקות בשעת הסתר

דבריו אלו אי אפשר לומר שנאמרו כמו שהם אכן מתוארים, שכן לא יתכן שצדיקו של עולם יודיע לזולתו שהוא נתון בצרה, ובאותו מעמד יתעלם מצער, ועוד יבקש ממנו בזה השעה שידאג לזולתו להיגאל מצרתו. לא ייתכן שאברהם אבינו יפנה לשרה ויאמר לה, דע לך שאת בצרה, גם אני בצרה, רחם עלי ואמור 'אחי הוא' וכך אשתחרר אני מצרתי, מבלי שיאמר לה דבר מה גם אודות צרתה, וגם אם נאמר ששעת הדחק שאני, ומחמת ההכרח אמר את המוכרח, [כי ראה שאין מזור לצרתה רק לצרתי], לא היה לו להפסיד ולומר כי אם 'יוחיתה נפשי בגללך' כי בזה מבאר רצונו של כל הפחות יציל הוא מצרתו, ולמה ראה לנכון להוסיף ולומר גם 'למען ייטב לי בעבורך' שענינו תוספת טובה, הרי לא עת הוא קצת לדבר ולשמוח מרווחים צדדיים, ובחזאי שלא לפרטם בפני מי שעדיין לא רואים מזור לצרתו... גם מה שהקדים זאת ל'יוחיתה' שהוא העיקר, צריכה ביאור.

ובהכרח שאברהם אבינו הקדים תחילה ואמר לה: שבמידה והשתדלותי לא תשנה את הסכנה, והשי"ת לא ימציא לנו ישועה בדרך אחרת, ובהכרח תלקח לבית פרעה, אז לא תאבדי תקוונך בהשי"ת, כי אחר שאדם יודע האין להשתדל, אין לו לעשות כלום כי אם לבטוח בהשי"ת. ואז הוסיף אברהם ואמר לה: כשתזכי אז לבטחון איתנה, תזכי להנצל מבהלה, ותוכל למדוד גם את הליכותיך הלאה בפלס, לדעת מה נכון לעשות עוד ומה לא, [כי גם אם עבודה כבר לא תהיה מוצא בדרך טבעית, עדיין היו יכולים עוד להשתדל עבור אברהם שלא ייהרג], כי אם לא תזכי לבטחון אמיתי לא תזכי לישוב הדעת וכתוצאה תסביר שיש לך עדיין מוצא בדרך השתדלות, על ידי שתאמרי שאני הוא בעליך ואת בעולת בעל, אמנם אין זה צעד נכון, כי אז לא די שאת לא תישועי, אלא גם אותי יהרגו. ולכן עליה להתחזק בבטחון, ורק מתוך כך תהיה דעתה מיושבת ותוכל לומר 'אחי הוא'.

אחר שאמרנו שבהכרח היו דברי אברהם מעוררים בדברי בטחון, ונכל להבין גם מה שאמר לה 'למען ייטב לי', כי בכך ביקש לומר לה שכשם שעלינו לבטוח בה' על הישועה העתידה כך עלינו להאמין גם בעוד הצרה בתוקפה, שלטובה היא, ולשם המחשה איזה טובה יכולה להתגלגל ע"י אמר לה, שיתכן שכל זה הוא למען ייטב לי בעבורך, ואחר שכבר נזכה לתכלית הצרה, כבר תזכי גם את בישועה בדרכים משלו יתברך, וכפי שאכן נעשה לבסוף.

הרי לנו מכאן שלושה כללים הצריכים לשמש את האדם בעת הסתר, א. ההתחזקות בבטחון בה' שימציא לו ישועה. ב. חובת ההשתדלות וההשקפה הנכונה עליה. ג. האמונה שכל צרה לטובה היא.

אָבְרָהָם נָא אֲחֹתִי אַתְּ לְמַעַן יִיטָב לִי בְעַבְרָתְךָ וְיָדָעָה נַפְשִׁי בְגַלְלִי: וְיֵדָע כִּבּוֹא אֲבְרָם מִצְרַיִם
 וְיָדָעָה נַפְשִׁי בְגַלְלִי: וְיֵדָע כִּבּוֹא אֲבְרָם מִצְרַיִם (וי' כ"ד)

ופירש"י: למען ייטב לי בעבורך - יתנו לי מתנות: ויהי כבוא אברהם מצרימה - היה לו לומר כבואם מצרימה, אלא למד שהטמין אותה בתיבה ועל ידי שתבעו את המכס פתחו וראו אותה:

... הנה לעיל (פסוק י') סיפרה לנו התורה שהגורם לידידת אברהם במצרים היה הרעב, וראה שם ברש"י, שכתב, שתכלית הרעב לא היה כי אם כדי לנסות את אברהם, אם יזהרה אחר דבריו של הקדוש ברוך הוא, שמתחילה אמר לו ללכת אל ארץ כנען, ועכשיו משיאו לצאת ממנה.

ובהמשך במקראות שלפנינו, רואים, שמלבד קושי הנידודים שאודותיו מדבר רש"י, צורך לנסיון זה מועקה לא פשוטה, כי בדרכם מצרימה הבין אברהם שכניסו מצרימה יכולה להתברר כסיבה לתקלה, כי המצריים השטופים בזימה לא יעלימו עיניהם משרה הצדקת, ויהללו אותה אל פרעה, ומלבד מה שעלולים הללו לטמא אותה, עלולים הם גם להרגו מטעם היותו בעלה, כי יחשוש שמא יעכב את מזימתם, אחר שיועק עזקה גדולה ומרה על שחוסמין את אשתו, ויתבייש המלך מלבצע זממו... כל זה היה כלול באותו נסיון מר שעבר על אברהם אבינו ע"ה, שהיה ביכולתו להתרעם על השי"ת על אשר בא לידי צרות כאלו כתוצאה מזה שקיים את רצונו.

אולם אברהם אבינו עמד איתן בנסיגו, ואמונתו ובטחונו החזקה בהשי"ת הוכר הן מתוך זיבוריו והן מתוך מעשיו, ומן הראוי לשים לב לכל זה, כי יהיו אלו לאות ולדוגמא, האין צריך האדם לחשוב ולהתנהג בשעה שההסתר נִסְבָּל.

בתחילה לימד אותנו אברהם אבינו, שבעת צרה גם אם מוטל על האדם לעסוק בהשתדלות מצויה, צריכה היא להיות מתוך אמונה ובטחון בהשי"ת, עליו לדעת כי ישועתו תלויה רק בו יתברך, ולא היה עליו לעסוק בהשתדלות, אלא כדי לקיים רצון הבורא ב"ה, החפץ שתהיה ישועתו מלובש בטבע, ולא יראה כמעשה נס, ולכן גם כשאי אפשר לו לאדם לעשות כי אם איזה השתדלות קלושה, אם רק יכולים להלביש על ידה את הישועה בטבע אל יקוץ בה. אולם ישנן בעת השתדלותו שאין ישועתו תלויה כלל בהשתדלותו, ואם ירצה בוראו ישלח לו ישועתו באמצעות השתדלותו, ואם ירצה ישלח לו ישועתו בדרך אחרת.

דבר זה הראה לנו אברהם בזה שניסה להחביא את שרה בתיבה, הוא הבין שאם זוהי ההשתדלות שביכולתו לעשות, אין לו לקוץ בה, על אף שסיכויו להנצל על ידה הם חלשים מאוד, כי קרוב לודאי שהמצריים החפצים במכסם לא ידלגו על התיבה, בכל זאת מחובתו לעשות מה שביכולתו, שמא ירצה הקב"ה להלביש ישועתו בהשתדלותו זו, ויעשה שבמקרה יעלימו אנשי המכס את עיניהם מן התיבה.

עוד ראה אברהם אבינו, להכין את שרה גם למצב בו לא תשא השתדלותו פרי, כי כאמור, במצב כעין זה אין לו לאדם לאבד תקוותו, ועליו לבטוח בהשי"ת שימציא לו ישועתו בדרכים משלו, וגם אם רואה שישועתו מתעכבת, יאמין שכל עכבה לטובה, וגם אם מצבו נעשה יותר קשה אל יתיאש מן הרחמים, וככל שיתחזק בבטחון יחיש השי"ת את ישועתו,

טיב המערכת

ותקל גבירתה בעיניה

סיפר אברך אחד שהיה גר בבית ישן, ונאלץ לשפץ קצת את הבית כדי לחסוך בעלויות הוא שכר בעצמו פועלים ערביים ושיפץ את חדר הרחצה ואת המטבת והיות והיה זה בנין ישן והיו עולים ריחות לא נעימים מהכזורים החליט להחליף גם את הצינורות של האינסטלציה, והנה כעבור תקופה קצרה נתגלתה סתימה בצנרת הדירה, בתחילה התפלא האברך כיצד זה יתכן, והרי כל הצנרת כאן חדשה בלידת ברירה הזמן אינסטלטור שגילה כי בתוך הצינורות ישנם אבנים שהפועלים זדקו בדווקא כדי לגרום נזק ועגמת נפש לבעל הבית התפלא האיש מאוד, מדוע שיעשו כך? הרי שילמתי להם בעין יפה ואפילו תוספתי להם 'בקשיש' (טיפ בלע"ז)?! לאחור שדיבר עם כמה ידידים ושכנים הבין כי אין כאן שום חידוש, וכפיות טובה היא אחת המידות שבני דודנו הישמעאלים מצטיינים בה.

שרה אמנו הכניסה את שפחתה לביתה ונתנה אותה לאברהם אבינו כדי שיהיו לו ילדים ממנה, ומה קרה? וזאת כי הרתה ותקל גבירתה בעיניה, היא החלה לזלזל בגבירתה - שר, ורש"י מסביר מה היו מחשבותיה שגרמו לה לזלזל: 'אמרה שרי זו אין סתרה כגלויה מראה עצמה כאילו היא צדקת, שלא זכתה להריון כל השנים הללו, ואני נתעברתי'. זה הרי מקומם מי את הגר? שפחה מצרית בזויה, וכל הסיבה ששרה הכניסה אותך לביתה היא משום שלא זכתה לפרי בטן, אז במקום שיהיה לך הכרת הטוב לגבירתך, את מזלזלת בה? וכבר חושבת שאת טובה וחשובה ממנה?!

אכן גם היום רואים צריכים לדעת שמידת הכרת הטוב היא דבר בסיסי, כלפי הקרובים לנו, אבל בעיקר כלפי הקב"ה על שבראנו ועל כל הטוב שנותן לנו בכל רגע, וכשיהודי מצליח הוא זוכר מי עשה לו את כל החיל הזה, וגם כשקשה לו הוא יודע שכל מה שעושה השי"ת - לטובה, והוא ממשיך להודות.

(לפי טיב תחומי-לך)

ניתן לשמוע את שיחותיו של פורנו ורבנו שליט"א • במספר מיוחד וישיב
 באידיש: 073-2951321 • בלשון הקודש: 073-2951320

טיב
הודעות

עדכוני קבלת קהל 0534-100024

יו"ר הוועדה הרוחנית ר' יעקב רבינוביץ | עורך: ש. גולדשטיין

להתעסק בצרכיו קודם התפילה

א. אסור לו להתעסק בצרכיו, או לילך לדרך, עד שיתפלל תפילת שמונה עשרה (ש"ע סי' פ"ט ס"ג).

ב. ויש מקילים, לאחר שאמרו מקצת ברכות קודם שאמרו ברוך שאמר, וטוב להחמיר בזה (שם).

[היינו במקום שאינו צורך, אבל אפילו במקום צורך לא גדול כ"כ אפשר לסמוך עליו ולכן אם חשש שאם ימתין אחר התפילה יהיה עייבם בדרך, מותר (שבט הלוי ח"ו סי' ט"ו)].

ג. ואפילו אם במקום שיבוא יהיה יכול ל"כ להתפלל עם הציבור בזמנו, אעפ"כ אסור, להליכה בדרך הוי כעוסק בצרכיו (ט"ב סק"כ), אם לא שהולך לדבר מצוה (ט"ב סק"ו).

ד. אך כ"ז שלא בשעת הדחק, אבל בשעת הדחק שאין השיירא סמכתה לו, יכול לצאת לדרך קודם שיתפלל, ויתפלל בדרך, ומשמע מהרבה פוסקים דאפילו כבר הגיע נץ החמה ל"כ מותר ל"כ מותר בזה (ט"ב סק"כ).

ה. וקודם אור הבוקר מותר אפילו לעשות מלאכה (ש"ת ח"ט) וכתב הא"ד דמ"מ אין לעשות שום ענין עד שיברך סדר הברכות, ופשוט דכוונתו בחצי שעה שסמוך לאור הבוקר (ט"ב סק"ו).

ו. ואם התחיל קודם עמוד השחר, א"צ לפסוק אם ישאר לו שהות אחר שיגמור, לקרות קריאת שמע ולהתפלל (ט"ב סי' ע' סק"ג).

ז. והוא הדין קודם תפילת קודם מנחה ומעריב, וכן קודם קריאת שמע של ערבית אם הגיע זמנו דינם כמו קודם שחרית לענין זה (ט"ב סק"ט ביחל זה בשעה).

ח. לכאורה א"כ אין סגיניו דינו והגלינו שהולכים לדרך אחרי זמן מנחה ועושים צרכיו, והתניות פתוחות, ודבר זה שבשחרית אסור גם במגן קבוע ובקריאת שמע, כיון שהסכימה להאיסור משום מקדים צרכיו לצרכי שמים, וצ"ל דהוא גוף איסור עשית צרכיו לא שייך רק בשחרית, אלא דהולך לדרך בשחרית תרת, אית ב' הוא דהולך לצרכיו, ועוד דאינו מתפלל בישוב הדעת.

ובמנחה אעפ"י שגוף גזירת עשית צרכיו לא גזרו רק בשחרית, מ"מ בהליכה בדרך חלק האיסור שהוא מצד זלזול התפילה נשאר גם במנחה ולא מיידי רק מהליכה בדרך אם גזרם מרובת או ביטול התפילה (שבט הלוי ח"ו סי' י"ח).

ט. מי שיש לו משרתים שצריך שישמשו אותו, ויהיה מבערב שבקומם ממיטתם ירחצו את ידיהם ויברכו את הברכות ויקראו פרשה ראשונה של שמע, ואח"כ יכול לעשות צרכיו, וכ"ז הוא ממדת חסידות, אבל מדינא אין קפ"ד"א (ט"ב סק"ח).

י. מותר להסתפר וליכנס למרחץ קודם התפילה, שלא גזרו אלא סמוך למנחה שהוא דבר המצוי שרוב העם נכנסין שם ביום, אבל בשחר הוא דבר שאינו מצוי, וע"כ לא גזרו בו (ט"ו וט"ב סק"ו).

יא. וכל זה דוקא סמוך לשחרית, דהיינו קודם שעלה עמוד השחר, אבל משעלה עמוד השחר גם זה אסור (ט"ב סק"ו).

יב. יש ללמד זכות למה שרוחצים תחת המקלחת כדי להעביר כל לכלוך כעין חפיפה, וגם עצם עמידה תחת המקלחת בלי לשבת במים חמים בכל הגוף הוא רק רחיצה ארעית כלפי הלכה זאת, ואין חשש שיבא לידי ביטול תפילה ע"י, אבל פשוט שג"ה המאריכים ברחיצה זו שהוא דבר מנוה (ש"ת ח"ט סי' א), ובה"ש (פ"ב סי' כ) שיעשה המקלחת בלי סבון.

יג. ואותן המלאכות שדרך בני אדם להשכים ולעשותם קודם עלות השחר, יש שמחמירים וסוברים דבחיצי שעה שקודם עלות השחר אסור כמו סמוך למנחה וע"כ טוב שיאמר הברכות מקודם (ט"ב סק"ו).

יד. וכתב הפ"ג דליכנס לעשיית דין או לבורסקי או להתחיל בסעודה, אסור סמוך לשחרית כמו סמוך למנחה (ט"ב סק"ו).

טו. ומותר לקנות צרכי סעודה בערב שבת קודם התפילה, לפי שחפצי שמים המה, אבל בחול אסור (ט"ב סק"ו), ומיידי שלא ימצא לקנות אחר התפילה, אך יראה לקרות קריאת שמע מקודם כיון שכבר הגיע זמנו (ט"ב סי' ר"ג סק"א).

טז. וכן נראה שיש להקל לקנות קודם תפילת שחרית אוכל לקטנים היוצאים ללימודם (ה"ש פ"ב סי' ט).

יז. וה"ה לאסוף צדקה או מצוה אחרת שמוחר קודם התפילה (ש"ת ח"ט סי' כ).

יח. מה שאמרו חז"ל שלא לעשות מלאכה לפני תפילת שחרית נראה שאין בזה קפידא במלאכת הדיוט או ארעי המותרת בחול המועד, או המותרת על כל פנים בערב פסח, שהיא מדליקין נרות גם קודם שאומרים שום ברכה בשחרית, ומוציאין אש מהאבן וכדומה (א"א בטשאטש).

יט. דברים קלים מותר לעשות קודם התפילה, כגון הכנסת כביסה המחולקת כבר לסוגיה לתוך מכונת כביסה והפעלתה, וכן הוצאת הפסולת לפח האשפה שברחוב, וה"ה סידור המיטה (ה"ש פ"ב סי' ובה"ש ח"ט).

טיב הבנין

נסייון ההליכה לארץ כנען

אבינו להיכן הוא צריך להגיע וממילא לא יכול היה לחשוב על שום ריוח או הנאה כל שהיא שיקבל, כדי שיעשה הכל, מתוך תמימות ואמונה בה, לעשות רצונו מאהבה ללא תמורה, וזה היה הנסיון הגדול:

ואת זה צריכים לדעת בכל דבר ודבר, אם אדם יודע שעל כל מצוה שהוא עושה הוא מקבל מיליון דולר, אזי אין פה מצוה, [וכמעשה באותו בחור שהגיע פעם לזקני הגאון ר' זוגל קרויזר זצ"ל והתלונן שאין לו חשק ללימוד התורה, אמר לו ר' זוגל, חסר לך אמונה. וכי איזה שייכות יש בין לימוד התורה לאמונה. אמר לו, דוד המלך אמר (תהלים קי"ט, ע"ב) 'טוב לי תורת פיך מאלפי זהב וכסף, אם אתה יודע שעל כל מילה שאתה לומד, תקבל בסוף היום מיליון דולר, וכי לא היית לומד כל היום, אלא מאי, אינך מאמין בזה. ועיקר עבודתנו לקיים רצון הבורא בשלימות לשם שמים מתוך אמונה שלימה בה, ולא עבור מטרות אחרות]

נסיון בתוך נסיון

והתורה היא עמוק עמוק מי ימצאנה, וככל שמתבוננים יותר, מוצאים עוד ועוד רעיונות, וגם כאן אפשר להתבונן בנקודה נוספת, והיא שאברהם אבינו המתין שיראה לו ה' מהו הדרך, לאן הוא צריך ללכת, וכמו שנאמר לו 'אל הארץ אשר אראך, ואף התחיל הוא ללכת בלי לדעת להיכן, כמו שכתוב 'וילך אברהם כאשר דיבר אליו ה':

אמנם ממשיך הפסוק 'וילך אתו לוט', והרי אברהם אבינו ידע בבירור שכל זמן שלוט אתו אין אפשרות שהקדוש ברוך הוא יתגלה אליו, וכמו שכתוב בהמשך הפרשה (יג יד) 'זה אמר אל אברהם אחרי היפרד לוט מעמו, אם כן נשאלת השאלה, מדוע לא שלח אותו לנפשו, כדי שיוכל לזכות לגילוי השכינה, שה' יגלה לו להיכן ללכת, וכמו שנאמר לו 'אשר אראך':

אלא ביאר האור החיים הקדוש, 'שלא דחפו עד שימצא המצאה שלא יכלימהו, ולזה תמצא כי כשמצא סיבה קטנה שרבו הרועים תיכף אמר אליו (יג ט) 'היפרד וגו' אם הימך' וגו', כלומר שאברהם אבינו היה יושב ומצפה שיוכל כבר לשלוח את לוט:

נמצא שהנסיון היה הרבה יותר חזק, והוא ענין הסתרה בתוך הסתרה, שהרי אברהם אבינו יודע היטב שלא יתראה אליו הקדוש ברוך הוא כיון שלוט נמצא אצלו, והלא אם הקדוש ברוך הוא לא יתגלה אליו גם לא ידע להיכן ללכת, אבל מכל מקום סבר אברהם אבינו שמתעם 'בין אדם לחבר' בדאי אין הקדוש ברוך הוא רוצה שהוא יצער את לוט, ולכן העדיף לוותר על גילוי שכינה, והמשיך לשוטט בלי לדעת להיכן יגיע, העיקר שלא לצער את חברו:

הנה יש לנו ללמוד ממעשה אבות סימן לבנים, עד כמה נצרך להיות זהיר במאוד מאוד בנושא של אונאת חברו, ועד כמה הסכים אברהם אבינו להפסיד אפילו ברוחניות העיקר כדי שלא לצער את חברו:

והשם יתברך ישימונו מהדברים בעבודתו באמת, ונזכה שתהיה לנו נגיעה בקצות דרכיו של אברהם אבינו, במסירות נפשו בעבודתו בינו לבין קוננו, ובהיותו הרבה בענייניו בין אדם לחברו:

סיבת הסתרת מקום ההליכה

לך לך מארצך וממולדתך וגו'. וברש"י כתב 'לא יגלה לו הארץ מיד כדי לחבבה בעיניו, ולתת לו שכר על כל דיבור ודיבור'. ובמדרש (בר"ר ל"ט, ט) גם אמרו כעין זה אמנם בשינוי לשון מעט, זה לשונם 'ולמה לא יגלה לו, כדי לחבבה בעיניו וליתן לו שכר על כל פסיעה ופסיעה'. ויש להבין, מדוע כאשר נעלם ממנו מקום הליכתו יקבל שכר על כל פסיעה ופסיעה:

ההליכה גופא היא המצוה

וביאר הגאון רבי ברוך בער זצ"ל שאם היה אומר לו בבירור להיכן הוא צריך ללכת, נמצא שכל הדרך עד שם, היא רק הכשר מצוה להגיע לאותו המקום, אבל עיקר המצוה היא ההגעה לאותו היעד, מה שאין כן כשנצטוו ללכת ללא יעד מוגדר, נמצא שעצם ההליכה היא המצוה, ושפיר מקבל שכר על כל פסיעה ופסיעה:

עיקר הנסיון - הכיזיונות עבור המצוה

ואפשר להוסיף שהגעגוע של הנסיון הוא דוקא כאשר לא ידע להיכן הוא הולך, ובדאי בדרכו פגש אנשים ששאלו אותו 'להיכן אתה הולך' והוא היה צריך לומר להם 'איני יודע', והתבזה על ידי כך בעיני הבריות מאד עד שהיה נראה כחסר דעת, וזה הנסיון הכי גדול, להמשיך לקיים מצוות הבורא למרות הכיזיונות, וכמו שראה לנכון הטור לפתוח בתחילת חיבורו ('א"ח סי' א) במשנה 'היה בן תימא אומר הוי עז כנמר וקל כנשר' וכו' וביאר שפרט התנא ארבעה דברים בעבודת הבורא יתברך והתחיל ב"עז כנמר" לפי שהוא כלל גדול בעבודת הבורא יתברך לפי שפעמים אדם חפץ לעשות מצוה ונמנע מלעשותה מפני בני אדם שמלעיגין עליו, ועל כן הזהיר שתעזי פניך כנגד המלעיגין, ואל תמנע מלעשות המצוה:

וגם שכרו של המקיים מצוה ה' מתוך ביונות אינו דומה למי שאינו מתבזה על כך, וכמו שאיתא בירושלמי (פאה פ"ח ה"ו) על רבי אלעזר ששמע שהיו בביתו אורחים שאכלו ושתו וברכוהו ואמר שעל כך אין שכר טוב, ופעם אחרת כאשר שמע שוב שהיו אורחים ואכלו ושתו וקללוהו, נענה ואמר שעל כך יש שכר טוב:

הנסיון - לשם שמים ללא פניות

רעיון נוסף ניתן ללמוד, שהרי כאשר יהודי מקיים לומד תורה ומקיים מצוות ה' יתברך, צריך להשתדל לעשות הכל לשם שמים, ולא לחשוב על שום טובות הנאה שיוכל לקבל על כך, ואפילו ברוחניות, וכמאמר התנא (אבות פ"א מ"ג) 'אל תהיו כעבדים המשמשיין את הרב על מנת לקבל פרס אלא הווי כעבדים המשמשיין את הרב שלא על מנת לקבל פרס':

לכן, אילו היה נאמר לאברהם אבינו שהוא הולך לארץ ישראל, יתכן שהיו לו מחשבות צדדיות, וכל מיני נגיעות [כמובן שאין אנו מדברים על אברהם אבינו, אלא על מוסר השכל שיוכלים ללמוד מזה], מה יוכל להרוויח ממקום זה, פרנסה, מנוחה, כבוד וכיוצא בזה, או אפילו רווחים ברוחניות שזוכה להגיע לארץ ישראל, ולקיים מצוות ישוב הארץ, אבל הקדוש ברוך הוא לא יגלה לאברהם

סיפורי השגחה פרטית
שנשלחו לערכת ע"י הקוראים

אם אתה משמח את שלי'

חג הסוכות כמעט בפתח והלחץ העצום של הרגע האחרון של התאורה בסוכה והקישוט האחרון וגמר הבישולים ומהר מהר לטבול במקווה טרם התקדש החג. בכניסה למקווה נחמץ ליבי כשזוכרתי שאת עיקר המצווה של החג שזה לתת צדקה ליהודים נזקקים לא זכיתי לקיים בהיזרזר. זעיר כאן וזעיר שם זכיתי לתת אבל לא באמת לעזור ליהודי בהוצאות חג. והסיבה לכך היא מכיוון שלא מצאתי יהודי הגון מרוב לחץ של הכנות לחג. התנצלתי בפני הבורא ובקשתי את סליחתו על כך שמה שחשוב לקב"ה באמת, לא קיימתי בהיזרזר.

נכנסתי לחנות הצמודה למקווה לקנות כמה דברים לשבת וחג, וחפשתי במחסן של החנות מוצר מסוים. במחסן שמתי לב לאדם שמסתובב לידי במעט חוסר אונים. לאחר כמה דקות שאל אותי בהיסוס ובבושת פנים: "אתה יכול בבקשה לקנות לי שתי חלות לשבת ולחג?!" תיכף נתתי לו את הכרטיס אשראי ואמרתי לו שיקנה ויחזיר לי את הכרטיס כשיסיים. מצאתי מה שחפשתי במחסן ואז נפל לי האסימון, הרי מדובר ביהודי שאין לו כסף לשתי חלות אז בוודאי שמדובר ביהודי נזקק שחסרים לו עוד כמה מצרכים. הוצאתי כמה שטרות ונתתי לו את הכסף בשקט מבלי שאיש שם לב לכך ואמרתי לו שבדיוק משהו נתן לי למסור את הסכום הזה ליהודי שצריך את הכסף לחג ולא ידעתי למי, אבל עכשיו אני כבר יודע!!! ניכר היה על האדם שאינו רגיל במלאכת השנור והוא עושה זאת מתוך אילוץ שנקלע אליו. איך שקיבל את הכסף לידו, רץ ולקח חלה נוספת שאותו היה צריך אך לא העז לבקש...

כשקיבל את הכסף הוא רצה להחזיר לי את האשראי אבל אמרתי לו לשים הכל על חשבון האשראי ואת הכסף ישמור לעצמו לחג...

רק כשיצאתי נזכרתי ששוחחתי עם הבורא בדרך למקווה והנה הקב"ה זימן לי על אתר את מבוקשי. הרגשתי שמחה ואושר על כך שהקב"ה ברחמי המרובים אכן זיכה לי את המצווה החשובה הזו בדרך של כבוד מבלי שאיש שם לב.

בעל המעשה: ה.ב.

הסחף הנורא שבדור, שכמעט לא היה בית שאין בו קלקול, חרם מים היוזונים האדיר שוטף את כל הנקרה בדרכו, יש לחשוב ולדעת היטב את עתיד אותם הילדים שכל כך מבקשים עליהם כיצד יתגדלו בחינוך כשר טוב וישר. - שכן בלי תורת ה' למה לנו חיים!

בוודאי פשיטא הוסיף החפץ חיים שכל אותם הבנים שנולדו כבר, עלינו לעשות ככל שביכולתנו לגדלם במסירות נפש לתורה ולמצוות כראוי לבר ישראל. ובוודאי כמו כן מחויבים ועומדים אנו לישא נשים ולהוליד בנים במצוות (בראשית א' כח) "פרו ורבו", כמ"ש ב"פ"ק דברכות (י). בהדי כבשא דרחמנא למה לך. אבל לברך את ברכת הבנים במקום מקולקל והרס, כשהדרך הקלוקלת מוכנה ופרושה לפניהם אינני יכול, כי מה תכלית היא להולידם ולזרוקם

ואעשך לגוי גדול'

- חינוך הבנים!

"וַיֹּאמֶר ה' אֶל אַבְרָם, לֵךְ לְךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם וּמְצֹלְתֵיךָ וּמִבְּמֵית אֲבִיךָ, אֶל הָאֶרֶץ אֲשֶׁר אֲרָאָה. וְאֶעֱשֶׂךָ לְגוֹי גָּדוֹל וְטוֹב, וְיָתֵיב פְּרָכָה" (יב, א-ב).

אל שאול תחתיה?

והדברים נוקבים חודרים כליות ולב:

עלינו אפוא להכין עצמנו היטב, לדעת את דרכנו מראש, כיצד מייסדים אנו תשתית טובה וטהורה, יסוד נאמן לטיב 'חינוך הבנים', מבואות קדושים וישרים שניתן לגדל ולחנך בהם דורות טובים וכשרים שיהיו נושאים חן בעיני אלקים ואדם לתפארת בית ישראל.

ואעשך לגוי גדול - חינוך הבנים!

[על פי טיב התורה פרשה דידן]

-> <->

מעשה בילד טוב ונחמד ממשפחת טובים שבאחד מערי הנגב שנשלח ללמוד בתלמוד תורה חשוב בעיר בני ברק יצא, עם פנימייה מסודרת. והיה אותו ילד ממורמר מאוד על שנאלץ להיות תמיד הרחק מן הבית ורחוק מן המשפחה, ובעצת הייצר הרע ניסה באופנים גרועים ומגונים לגרום לכך שיוזקוהו מן החיידר... כדי שכן יוכל לשוב הביתה.

פעם כשנעדר מבחן בכיתה, נטל הילד את המבחן לידו, וברוב מרירותו כתב עליו תיכף: איני יודע כלום! וניגש כך ראשון אל המלמד להגיש את המבחן...

בטוח היה הילד שעכשיו יכעס עליו המלמד, ואולי אף יזרוק אותו החוצה... אך להפתעתו קרא לו הרבי שיגשג אליו ונשקו באהבה על ראשו, בעודו תוחב אל תוך ידו 'ממתק' טעים ויוקרתי. ובחיוך מלא חיבה אמר אל הילד ההמום: בטוחני כך שבמבחן הבא תדע בוודאי לענות לפחות על שאלה אחת, שכן מתפלל אני כל יום להצלחתך, וכלל הוא בדינו שאין תפילה חוזרת ריקים! [כמ"ש בירושלמי (ברכות פ"א ה"א): "אמר רבי יוחנן, ולואי שיתפלל אדם כל היום כולו, למה שאין תפילה מפסדת!"]

התנהגות זו של המלמד בדרכי קירוב וחיבה, המשיכה במשך שנה תמימה! הוא הרעיף על ראש תלמידו אהבה רבה וכנה. אהבה עזה זו גרמה לכך שבסופו של דבר גדל הילד וצמח לאילנה רברבא! עד שברבות הימים נעשה ראש ישיבה גדול באחת הישיבות הגדולות שבכותל המזרח של עולם הישיבות.

ללמדך טיב 'חינוך הבנים', כיצד ואיך להתנהג עם ילד ממורמר, במקום להתרגז ולכעוס, לרחק ולסתור, ניתן לגשת באהבת לב ובקירוב נפש. - בדורנו כיום קשה מאוד לצעירים תינוקות של בית רבן להתחנך בדרך של 'שמאל דוחה', ואין בכוחות נפשם החלושה להחזיק מעמד תחת גערות וצעקות בדרך תקיפה וחריפה. יש להשתדל בעיקר חינוך הבנים בדרך ההפוכה של 'מימין מקרבת', באהבה ובחיבה בנועם וברוך, כדי לקרב לבכם ונפשם אל אהבת התורה הקדושה.

-> <->

באחת משיעוריו של מרן בעל 'שפע חיים' מצאנו-קלויזנבורג זצוק"ל דיבר בשיחת קדשו על דרכי החינוך בדורנו אנו, ובתוך הדברים אמר: פעם בודו שלפני השואה בעת הצורך הייתי זורק בחור מן הישיבה שבקלויזנבורג יותר בקלות, כי ידעתי שתיכף תימצא עבורו ישיבה אחרת, ואם אינו מצליח בישיבה זו יוכל להתעלות בישיבה אחרת. - אך כיום נשתנו העתים, ואינני זורק בחור החוצה בשום אופן! כי מי ערב לי בדבר שילך הבחור ללמוד בישיבה אחרת? שמא ילך להסתובב ברחוב לחפש לו בורות נשברים. בכל מיני מקומות מקולקלים ומפוקפקים? - | המשך בעמוד הבא <

פירש רש"י (בפסוק ב): "מארצך - והלא כבר יצא משם עם אביו ובא עד לחרן, אלא כך אמר לו, התרחק עוד משם וצא מבית אביך" ע"כ.

הקושי מבווא, מאחר שכבר יצא משם וכבר הגיע עד לחרן, למה נצרך להתרחק עוד משם הרי כבר הלך מבית אביו.

גם יש להבין בלשון המצוה: "לך לך מארצך וגו'", שעדיין תקשי הרי כבר הלך לו מארצו, וכיצד שייך ללכת מן המקום שכבר הלך ממנו ואינו נמצא בו, ועיין היטב במפרשי רש"י שנתחבטו בזה.

ונראה בעז"ה על דרך המוסר קרוב לדרך

הפשט, בהקדם הערה אחת שיש לדקדק כאן בסידור דברי רש"י הלל, שלכאורה אינם מוצבים במקומם, כי מפרש כאן חיבת 'מארצך' שהיא מן הפסוק הקודם (פסוק א) ומדוע חוזר לפרש את הפסוק הראשון אחר שסיים לפרש את הפסוק השני (פסוק ב) ולא כתבו במקומו לעיל בפסוק הראשון.

ברם אפשר שהיא הנותנת, רק לאחר שפירש רש"י את הברכה שבפסוק השני 'ואעשך לגוי גדול', חוזר עתה לפרש על פי זה את מצוות 'לך לך מארצך'. שכן על פי אותה ברכת הבנים שמברכו 'ואעשך לגוי גדול' נוכל להבין ענין מצות 'לך לך מארצך', הגם שכבר יצא משם וכבר הגיע עד חרן.

תחילה יסוד חינוך הבנים היא הרבה לפני שנולדו הילדים ובאו לעולם, שאם לא יתנו ההורים את דעתם מראש לחשוב ולהתבונן בנתיבי החינוך, לבנות את ביתם ולהכין את דרכם כראוי וכנכון לחינוך ילדיהם, רק ימיתנו לעת שיגדלו הילדים כשיתגלו ויצופו הבעיות... אז כבר לעול להיות מאוחר מדי... - על ההורים להכין את עצמם ואת ביתם תיכף מתחילה, על דרך הישר והרצוי כדי להעמיד דורות ולחנך בנים לתורה ולקדושה, כך שתיכף מלידתם וינקותם יתרגלו התינוקות להתחנך בדרכי ישרים וטובים.

היינו שבא רש"י ומפרש בפסוק השני זייקא, לאחר ברכת הבנים העתידיים, 'ואעשך לגוי גדול'. - שלאור ברכה זו חוזר ליישב את לשון 'לך לך מארצך', הגם שכבר יצא משם שמכל מקום בשביל הצלחת 'חינוך הבנים' יש להכין מקום יותר משומה, להוסיף זהירות יתרה ולהתרחק יותר מן הקלקול וההשחתה מהרסי ומחריבי החינוך, וגם לאחר שכבר יצא משם ניתן להתרחק יותר מארצך וממולדתך. וגילה הכתוב סופו על תחילתו, שבשביל קיום והצלחת אותה ברכה של 'ואעשך לגוי גדול', שיהיו בנים טובים ומוצלחים באה מצות 'לך לך מארצך' וממולדתך, קום והתרחק עוד יותר מהם כדי שלא ידבק בילדים חלילה מאומה מאותו קלקול.

ללמדך פרק חשוב בדרכי 'טיב החינוך', שלא להמתין ולהתעורר לאחר שכבר נכנס הקלקול ונתגלה קולנו, כי אם להקדים רפואה למכה, ולעשות הכל כדי למנוע החורבן מלכתחילה, להתרחק מאוד מן הכיעור וכל הדומה לו, שלא יתקרב הקלקול גם לא 'מסביבות' הבנים, מקום שסכנת הנפילה וההתדרדרות קרובה אל פתחי שאלו ח"ו. - אלא 'הרחק עוד משם', לך לך מארצך וממולדתך, הכל בשביל 'חינוך הבנים', שתתקיים כל אך נכון ברכת 'ואעשך לגוי גדול', בנים טובים וישרים זרע ברוך ה'.

שמעתי פעם מפי הרב הגאון רבי מאיר סולובייצ'יק זצ"ל, שקיבל מוקני הדור הקודם שכידוע בתקופה שבין המלחמות לאחר מלחמת העולם הראשונה בטרם פרצה מלחמת העולם השנייה, התגברה מאוד רוח ההשכלה והפילה רבים וטובים. התנועות החלוציות השונות היכו שמות בצעירי בית ישראל, ונשמות רבות למאות ולאליפים נהו אחרם ונפלו ברשתם, ועזבו מקור מים חיים של היהדות הנאמנה לה' ולתורתו. ולאחר שהתקלקלו בעצמם קלקלו גם את חבריהם עמהם, וכך למגינת לב פשתה מגיפת ההתדרדרות הרוחנית בין צעירי צאן קדשים באותו דור קשה.

על אותם שנים קשות העידו זקני הדור, שכשהיו מבקשים מלפני מרן רבינו ה'חפץ חיים' זצוק"ל להתברך בפרי בטן, היה נמנע מלהעניק את ברכת הבנים, ולא בנקל היו 'מוציאים' ממנו ברכה זו. ובכמה הזדמנויות שנשאל בדבר פירש טעמו ונימוקו עימו, שכראותו את

הפענוח לדכות את הרבים בסיפור של השגחה פרטית
פוזנן לשלוח אל ר' שמה ספואלס
בפקס: 15526517922
או ל: o.y.wines@gmail.com

בזמנינו אין שום עצה כי אם על ידי קירוב ואהבה וחינוך בדרך הטובה והישרה. והלום ידעתי מקרוב על בחור צעיר אחד שהשתלל בישיבה, התנהגותו היתה מתחת לכל ביקורת, ולאחר כמה התראות שלא הועילו כלום נאלץ צוות הישיבה לזרוק את הבחור מן הישיבה!

לאחר 'אסיפת צוות' קשה ונוקבת בה הועלו על השולחן מעללי הקשים של הנער במלוא חומרתם, התקבלה ההחלטה פה אחד שאין מקומו של בחור זה בישיבה הקדושה! ההחלטה הונגשה בפני ראש הישיבה, כשעליו הוטלה גם משימת ביצוע הגזירה 'להעיף' את אותו בחור מן הישיבה, אחת ולתמיד!

ניגש ראש הישיבה אל הבחור ואמר לו: דע לך, שעל פי החלטת הצוות מוכרח אני ועומד לזרוק אותך לאלתר מהישיבה! - מכה זו כנראה תפגע בך, ותפעל את פעולתה לטובה כדי שתבין היטב את מצבך שמוכרח אתה להשתנות ושוב תיכנס לישיבה אחרת שם תעזוב את כל השטותים ותתחיל ללמוד במרץ ובהתמדה גדולה, עד שתגיע לתלמיד חכם חשוב!

וכי היכן יושר שבדבר? הנה אנו סבלנו ממך כאן בישיבה מזה שנתים ימים, אנו אכלנו את המרורות, והישיבה היא תקצור את הפירות... ותרוויח בחור מתמיד גדול בתורה ובריאת שמם!?

הבה נא נחשוב בינינו כמי שכבר זרקו אותך מזה עידן מן הישיבה... ותתחיל כבר מעתה לקחת את עצמך בדיים כאן ועכשיו ללמוד בהתמדה גדולה, ובכך יימצא שאנחנו בישיבה זו שעברנו עמך את כל התהליך, הנה גם מן הפירות היפים, ואף אתה תמנע מעצמך וממשפחתך את כל הצער ועוגמת הנפש הכרוכים בכך!

הדברים נכנסו לליבו של התלמיד, והוא אכן שינה את דרכו מקצה לקצה, ונעשה מן הבחורים הטובים בישיבה! -> • <-

אחד מנקיי הדעת בירושלים של מעלה בדור שלפנינו, היה הצדיק הירושלמי המפורסם רבי אריה לוי זצ"ל, משגיח תלמוד תורה וישיבת "עץ חיים" שבתוככי ירושלים ת"ו. הוא היה אמן החינוך, התייחסותו לכל ילד וילד שבתלמוד תורה היתה כבנו יחידו ממש, כשהוא מרעיף אהבה עצומה במסירות אין קץ לתלמידיו.

יום אחד הופיעו במשרדו זוג הורים מודאגים ששפכו 'תלונות' רבות על הבן יקיר שלהם הלומד בחיידר. הוא מתעצל מעט בקימתו בבוקר, מתעצל בהליכתו לישון בערב, אינו מסדר את בגדיו וצעצועיו בקפידה מדי יום, אינו מברך את ברכתיו כראוי, ועוד כהנה וכהנה שלל רב של פגמים...

מתוך כל אותם טענות ומענות שהטיחו ההורים הבין ר' אריה בפקחותו שהדבר החמור ביותר, שממנו לא דיברו ההורים, הוא עצם האווירה העכורה השוררת בתדירות בבית. מזה עידן הוא הבחין בדוק של עצבות הנסוך על פניו של הילד, ככל שניסה לדובבו ולעודדו ולשמחו לא עלתה בידו. עתה התבררה לפניו סיבת הדב, כשפיהם של ההורים תמיד מלא רק בדרישות תביעות ופקודות,

והרוח בבית גדושה בכעסים לחצים ומתחים, הרי כל זה מעכיר את האווירה וממדר את טעם החיים.

המדובר היה בילד טוב למדי, בינוני ומעלה, ולא מן החלשים והגרוועים כלל, כפי שניסו ההורים להציג. הוא אמנם לא היה מן המצוינים והעילויים הבולטים בהצלחתם, אבל מן הטובים והישרים שבכיתתו, ילד שר' אריה תלה בו תקוות רבות, ואמר עליו שאם רק ינצל את הזמן כראוי עדין לגאון!

כשהבין ר' אריה את אשר לפניו, כאב ליבו מאוד על הטעויות הרבות שעושים ההורים הללו בחינוך בנם ולאחר ששמע את כל דבריהם וטענותיהם אמר:

עתה אציג נא אני בפניכם הורים יקרים את התרשמותי מבנכם היקר בהתנהגותו בחיידר. וכאן חל מפנה עצום באופי השיחה, ר' אריה בחכמתו החל לדבר בשבחו של הילד, הוא האריך לשבח ברוב התפעלות את ישרותו וטוב ליבו, והתייחסותו ברצינות ובאחריות לכל הלימודים. הוא הראה בפניהם כמה ציונים משובחים שהוציא הילד במבחנים השונים שנועדו בתלמוד תורה, וסיפר עד כמה הצוות מרבה לדבר בשבחו של תלמיד נעים הליכות זה.

מתחילה היו ההורים מבולבלים קמעא, הם היו בטוחים שגם בחיידר הוא תלמיד קצת עצלן, ועל כך באו הנה כדי לטקס עצה כיצד להעלותו על דרך המלך, והנה שומעים הם כאן אינפורמציה הפוכה בדיוק! המנהל הרוחני והצוות כולו ממש מרוצים מילדם, אט אט החלו להפנים שאין זה כל כך 'כצעקתה' כפי שחשבו...

הם יצאו ממשרדו של רבי אריה בתחושת שמחה והקלה עצומה, כמי שאבן גדולה נגולה מעל ליבם.

בדרכם הביתה רכשו מתנה יקרה לילדם האהוב וכשחזרו מן החיידר התקבל להפתעתו בשמחה ואהבה גדולה, ההורים סיפרו לו על ביקורם בתלמוד תורה, ועל השבחים הרבים שהרעיף עליו המנהל הדגול.

רבי אריה הצדיק המשיך מצידו לעקוב תקופה ארוכה אחר חינוכו של ילד זה, ולאחר עוד כמה שיחות טובות ומועילות שכאלו עם ההורים, בהם חזר והדגיש בפניהם את מעלותיו הרבות של הילד וחשיבות שמותו הגדולה, חל שינוי עצום לטובה באווירה שבבית הקולות יחדלו והשמחה והשלום אהבו, ולימים התגלג אותו תלמיד ונעשה לאחד מגדולי מרביצי התורה שבעיר הקודש ת"ו.

ללמדנו פרק חשוב מאוד בתורת 'טיב החינוך', שלפעמים כל עתידו של הילד החניך תלוי רק בצורת היחס שאנו מתייחסים אליו. כשמתייחסים אל הנער בדרך הטוב, להעריכו לעודדו ולרוממו, זוכים לראות הצלחה מופלגה בחינוך הבנים!

-> • <-

דוגמא מוחשית לעידוד עצום שיכול האב לחזק את בנו ולרוממו, אספרה נא כאן טיב מעשה אחד שאירע עמי בעת ששהיתי ליד מטת אבי מורי הגה"צ בעל "מעדני השולחן" זצוק"ל, כאשר חש בליבו ונצרך לעבוד 'ניתוח לב פתוח' בבית החולים.

משהסתיים הניתוח הוכנס אבי לחדר התאוששות, כשהוא

חלוש ותשוש מאוד, הרופא המנתח נתן הוראה ברורה וחזקה שעל החולה להישאר בשכיבה על מיטתו להתאוששות במשך כשש או שבע שעות ובשעות אלו אסור לו לרדת בשום אופן מן המיטה, ורק לאחר מנוחה ושינה טובה של כמה שעות יוכל לחזור אל המחלקה ולרדת ממיטתו לבית הכנסת, בתקווה שלאחר ימים ספורים ישוב לאיתנו ויוכל בעז'ה לחזור בריא ושלם לביתו.

למעשה באותם שעות של התאוששות לא מצא אבי מורי את מנוחת נפשו, רגיל היה מעודו לנצל את כל הדקות לתורה ותפילה ועבודת השם יתברך, אפילו בהילוכו בדרכים היה גורס ללא הרף פרקי משניות שלמים בעל פה, ולא הבין בדיוק כיצד מקיימים 'גזירה' שכזו של שכיבה במיטה בלא עשייה ובלא עבודה... הוא ניסה לישון ולהירדם כמצות הרופא אך התעורר כמעט מדי שעה, והיה ניכר בו מאוד הקושי הגדול לשכב כך בלא תורה ועבודה.

לאחר כמה שעות של שהייה על יד מיטת קדשו, ושמירה על מנוחתו השלמה, נטלתי לידי כוס משקה להרוות את צימאונו, ובעוד כוס המשקה בידי פתחתי בברכת הנהגין בקול רם כפי שלימדני אבי משנות קדם, לברך כל ברכה מילה במילה בקול רם כמנהג מעות, וכך ברכתי ברכת 'שהכל נהיה בדברך', ושתיתי המשקה.

תיכף כששמע אבי מורי את הברכה המופלאה 'שהכל נהיה בדברך' ענה אחריה 'אמן' בהתרגשות גדולה. ולאחר מכן אמר לי בשמחה וחיוך גדול: יישר כוח גמליאל! שזיכתי אותי במתנה רבתי שכזו לענות 'אמן' אחר ברכתך. איזו זכות נפלה בחלקי במתנה יקרה זו! הנני מודה לך מאוד שהבאת לי מצוה זו בעת כזו שהנני שוכב על מיטתי ואין באפשרותי לעסוק בתורה ועבודה, הרי מצוה נאה זו מאירה את לבבי ונפשי!

והפלא הגדול, שלאחר אותה עניית 'אמן' הרגיש מיד שינוי לטובה, על דרך שרמזו דורשי רשומות: "אמן" ראשי תיבות (שיר השירים א ג) "משכני אחרך לנצח"!, כי בעניית אמן בכוננה נמשכת הנשמה אחר השם יתברך, לרוץ לפניו ולהתדבק בו באהבים.

לאחר שהוטב לו כבר הצליח ללמוד מעט בדברים קלים ואף לישון ולנוח טוב, ועד מהרה התאושש ושב לבריאותו האיתנה, ולעבודתו הגדולה כאוות נפשו.

כשלעצמי למדתי מטיב מעשה זעירא זה, כמה עידוד ושמחה נתן אבי בליבי באותה ברכה שהודה לי ושבחתי [קומפלימנט] כאשר נתן לי להרגיש שאף כי היה חולה תשוש על מיטתו ולא מצא מנוחה לנפשו, הרי באותו 'אמן' שזיכתי אותו החייתי את נפשו! זמן רב לאחר אותו מעשה הזהדה בלבבי ברכת אותה ברכת 'יישר כוח שברכני אבי בשמחתו הגדולה.

ולמדתי מכאן כמה יכולים ההורים לחזק ולעודד את לב בניהם, כאשר לא יחסכו במילים טובות לפרש לפני הילדים בשפה נדיבה שנהנים מעזרתם ומהתנהגותם הטובה. אין צורך להאריך במילים רבות רק לתת לילד להבין ולהרגיש כשנהנים מאורו ומעבודתו הישרה, ישמע חכם ויוסיף לקח.

'ואעשך לגוי גדול' - חינוך הבנים!

על הברכה יעמדו

ניתן להנציח את העלון לשפות, לברכה והצלחה או ליארצייט | התורמים להפצת העלון | לקבלת העלון במייל (דוא"ל) נא לשלוח למייל הפצו"ב

גלי צ'יפ

קשת הרשת
מיחנך י"ב ויקדם מכוונת
02-6257948
info@keshet-hareshet.co.il

גרפצ'יק
טל: 02-5002321

לע"י בחבור שמואל
מאיר ז'ל בן יבלחסיא
רבי ישראל יצחק
ונלבי' יח נסלו תנצבה.

לע"י מרת חיה
סאסא בת לאה
נלבי' יסיון
תנצבה.

שרה שיינדל
בת טילה רחה
להצלחה בכל
העניינים

האחים היקרים העומדים תמיד לימין רבינו
הרב יהודה בן שרה שיינדל
והרב שאול יחזקאל בן שרה שיינדל
וכל משפחתם - להצלחה בכל העניינים

יוסף בן
טילה רחא
לרפואה
שלימה

לע"י מרת
הינדל בת
משה ירמיהו
ובלומה

לע"י
יעקב
צבי בן
ישראל

יר"ל ע"י קהילת שבתאי בבית ד' | רח' ישעיהו 7 ירושלים טל: 05276-10455 078-3331109 | shivti11@gmail.com

יהודי יקר! אל תחזיק טובה לעצמך, הנך עוזמן להדפיס ולהפיץ את העלון באזור פגוויך ולהיות שותף לזיכוי הרבים. הפענוגינים יקבלו את העלון במייל (אפשר גם ישירות לרפוס) בקובץ ההדפסה. Anyone Interested in receiving Tiv Hakehila weekly in Hebrew or English should Email - Sheldon@hpins.net Or | zelig@gmail.com or text 718-249-7175